

HISTORISCHE RUBRIEK

2010, nr. 6

INFORMATIE VAN DE HISTORISCHE VERENIGING

Twee gebeurtenissen zijn de aanleiding voor deze korte bespiegeling. Ik liep zaterdag 29 mei de 3PROVINCIEËNWANDELTOCHT. Bakkeveen, zijn bewoners en de omgeving toonden zich op zijn best. Meer dan 2000 wandelaars maakten met mij gebruik van de uitgestippelde routes. Ook ik liep over paden en wegen die ik niet kende. Wat is er nog veel moois te ontdekken in de omgeving. Ik hoor bij de lopers voor wie het leven simpel en aangenaam wordt tijdens het wandelen, als je ongehinderd maar wat kunt rondkijken, een enkel woord kunt wisselen met medewandelaars. Op zulke momenten ben ik extra blij dat ik in Bakkeveen woon. Laat alles maar blijven zoals het nu is, denk ik dan. Deze kleine genoegens geven mijn leven betekenis.

Dinsdagavond 1 juni was ik weer in de Dúndelle, nu op uitnodiging van de werkgroep DUNSAN. De boodschap die vertegenwoordigers van verschillende verenigingen daar kregen was eigenlijk ook heel simpel. Als je in de toekomst de kwaliteit van de dorpsvoorzieningen op peil wil houden - met een brede school, sport- recreatie- en zorgvoorzieningen die kwaliteit en aantrekkingskracht houden - dan moeten er meer mensen dan nu gebruik gaan maken van die voorzieningen. En dan zijn veel grotere veranderingen en investeringen nodig dan eerder voorzien was. Die veranderingen gaan gepaard met uitbreiding van het dorp in oostelijke richting, zeg maar richting Mandeveld, met flinke aantallen woningen en verblijfsvoorzieningen voor bijzondere doelgroepen. De gemeente Opsterland die Bakkeveen als een speerpunt voor recreatieve ontwikkelingen ziet wil daarbij helpen. Ook de provincie die ontvolking van het platteland wil tegengaan wil dat wel. Een stimulans kan ook uitgaan van de verplichting die de landelijke overheid heeft om in dit gebied te investeren in natuurontwikkeling. Maar ziet het dorp dat zitten?

was de vraag. En hoe denkt het dorp zijn aantrekkelijkheid en zijn schoonheid aan nieuwe bewoners, nieuwe gasten en nieuwe gebruikers van voorzieningen te bewijzen?

Terwijl je nog aan het nagenieten bent van je wandeling, wordt je wreed wakker geschud. De toekomst klopt aan de deur. Niet alles blijft zoals het is. Om Bakkeveen ook in de toekomst leefbaar te houden moeten er de komende jaren beslissingen genomen en kansen benut worden.

In een goede sfeer hebben we de vragen die daarover rezen besproken, van gedachten gewisseld en onze steun uitgesproken voor de richting waarin de werkgroep Dúnsan samen met de gemeente oplossingen wil zoeken. De kansen en mogelijkheden moeten in ieder geval verder onderzocht worden. Maar er zijn ook twijfels. Zijn die particulieren, ondernemers en overheden die bereid zijn om - in deze tijd - tientallen miljoenen in deze regio te investeren, er wel? Tijdens deze vergadering kwamen er nog geen sprankelende en verlossende nieuwe ideeën naar voren, waarmee de aantrekkelijkheid van Bakkeveen echt op een hoger plan kan worden gebracht en aan de verlangens van nieuwe doelgroepen tegemoet gekomen kan worden.

Tijdens de bijeenkomst bleken wel weer enkele andere kwaliteiten van Bakkeveen. We gaan goed, respectvol en gelijkwaardig met elkaar om. Er ligt een fijnmazig netwerk van verenigingen, vriendschappen, familiebanden over Bakkeveen heen dat daaraan bijdraagt. Er is ruimte voor verandering en er zijn altijd mensen bereid om initiatief te nemen. Wat er ook verandert. Dat moet blijven.

Goede vakantie

Fred Hoogenboom (voorzitter)

VEEZIEKTEN VROEGER EN NU (vervolg)

Eerst een correctie op een zin uit het april-nummer 2010 van *De Slûswachter*. Er staat vermeld dat er vroeger vaker besmettelijke veeziekten voorkwamen dan tegenwoordig. Dat is beslist niet waar. Het omgekeerde is juist het geval. De schuld hiervan wordt wel gegeven aan de intensieve veehouderij, aan de klimaatsveranderingen en aan het vele gereis van de mensen naar allerlei uithoeken van de wereld. Er worden dan ziekten meegenomen, die afkomstig zijn van dieren.

In deze tijd is er een nauwkeurige administratie van al het vee, dat op een boerenbedrijf aanwezig is. Daar was vroeger in veel mindere mate sprake van. Mede daardoor werden mij als reactie op het vorige artikel enkele merkwaardige feiten verteld.

Op de plek waar nu de gereformeerde kerk staat, stond vroeger een boerderij, bewoond door de familie Homan. Een nauw betrokkene vertelde, dat daar een zestigtal jaren geleden een koe stierf aan miltvuur. Er werd een gat gegraven achter de boerderij, de koe werd erin gegooid, met een laag ongebluste kalk bedekt en verder zand erover. Letterlijk en figuurlijk. De resten van het dier moeten er nog liggen, maar kwalijker is dat de bacteriën resistent zijn, m.a.w. hun weerstand is sterk. De sporen van die bacteriën zijn thermo-en chemoresistent, wat inhoudt dat warmte en chemische stoffen er geen invloed op hebben. Bovendien zijn ze bestand tegen uitdroging. Omdat miltvuur onder de veewet valt, is er een aangifteplicht bij de overheid. In dit geval is daarmee de hand gelicht of het kwam in die tijd niet zo precies. Het

begraven van dood vee op het erf kwam eertijds wel meer voor.

Op een bepaald moment werd het systeem van de kadaverbakken ingevoerd. Een kadaverbak was een betonnen bak, verzonken in de grond, waarop een ijzeren deksel dat met een slot afgesloten werd. Was er bijvoorbeeld een dode koe dan moest de boer dat eerst melden bij een centraal punt, waarna de bak ontsloten werd en het dode beest erin gegooid werd. Vanuit de thermochemische fabriek uit Bergum (N.T.F.) werd het dier opgehaald. Omdat de daarvoor bestemde, afgesloten vrachtauto niet elke dag langs kwam en er bovendien meer beesten in de bak konden liggen, kon het er erg stinken. Er kwam nog bij dat bakken langs de openbare weg gesitueerd waren. In Bakkeveen was er één enkele honderden meters verder dan waar nu bouwbedrijf Van der Veer gevestigd is, ook in Siegerswoude was er één, een paar honderd meter zuidelijk van de Voorwerkerbrug. Tegenwoordig wordt het dode vee vanaf de boerderij opgehaald.

Een ander opvallend feit dat mij verteld werd, is het volgende: het gebeurde wel eens dat een koe, die niet aan een besmettelijke ziekte gestorven was, door mensen stiekem opgegraven werd. Die sneden er vervolgens stukken vlees van af. Hiermee werd eerst de hond gevoerd. Leefde die de volgende dag nog dan nam men aan dat het vlees niet giftig was. Ook vertelde iemand, dat dit trucje zelfs op arme mensen uitgeprobeerd werd. Zij dienden dus als proefpersoon.

Klaas Sikkema